

Megjelen minden vasárnap
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Városháza I. e. 13.
Készítők nem adnak vissza.
Nyilt-téri költségek soronként 30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak
helyben hához hordva, vidékre postán küldve
Egész évre . . . 8 kor
Félévre . . . 4 kor
Negyedévre . . . 2 kor
Egyes szám ára 15 fill.
Hirdetések egyezség szerint közöltnék.

A gazdák helyzete.

A gazdaosztály megint csalódni fog. Egy keserű csalódással lesz megint csak gazdagabb, mert a buza nem úgy fizet, a hogy a gazdasági tudósítók híresztelték, hanem sokkal silányabban.

Az átlagos termés 7—8 métermázsára tehető, ez pedig nagyon kevésnek mondható.

Ha rendezett viszonyok között érné ez a csapás a gazdaközönséget, akkor nem lehetne senkinek szava. De a mai viszonyok nemcsak nem rendezettek, hanem határozottan válságosak és elszomorítottak.

A gazdaosztály csak nagy küzdelemmel tartja fenn magát. Arról alig lehet szó, hogy szerezzen, s már magában véve az is elég, ha meg tudja tartani az atyáiról öröklött fúrdust.

A gazdának, ha az év végén számadást csinál, azt kell látnia, hogy alig marad neki valami.

Ha a napszámait, a cselédjeit, az adóját kifizeti, megolvashatja, a mi megmarad.

Ha valaki azt hiszi, hogy a gazdaosztály kedvező helyzetben, jó viszonyok között él, nézze meg a telekkönyveket. Ezek megfogják győzni az ellenkezőről.

Nálunk a kisbirtokok el vannak terhelve. A legtöbb kisgazda csak névleg figurál, tényleg azonban nincsen semmije.

Az ingatlanok élénk forgalma nálunk nem a szerzési kedv növekedését jelenti, hanem igen sok esetben azt, hogy a kisgazdák, a mostoha gazdasági viszonyok következtében nem képesek a rájuk maradt birtokot megtartani.

Nálunk a gazdák ma még állanak, holnap tönkremennek, világos bizonyosságul annak, hogy a gazdasági foglalkozás nem feltétlenül biztos eszköze nálunk a boldogulásnak.

A gazdálkodás a mi viszonyaink között szerencsejáték, s a gazdák a legtöbb esetben szerencsétlen játékosok.

A gazda meg se tudja mondani, hányféle adót fizet, csak azt tudja, hogy mikor minden adóját kifizeti, alig marad neki valami.

A szegény ember sok esetben boldogabb, mint a kisgazda, mert munkájának eredménye egészen az övé. A kisgazda azonban csak sáfár, a kinek a kezén csak keresztülmegy a pénz.

A szociálistáknak lármázni könnyű, de a kisgazdák helyzete nehéz.

Magyarországon ma úgy áll a dolog, hogy a legtöbb bajjal és nehézséggel a kisgazdák küzdenek.

A jövő feladata, hogy a viszonyok más-
képpen alakuljanak.

A városi tisztviselők mozgalmá.

A városi tisztviselői kar végre-valahára megmozdult, s lépést tett az iránt, hogy sanjyaru helyzetén a hivatali fizetések felemelésének kérelmezése által javítson.

Azt hisszük, hogy nincsen városunkban senki, a ki ezt a mozgalmat ne méltányolná, s a ki be ne látná, hogy a tisztviselői kar helyzete tarthatatlan, s hogy azon okvetlenül és sürgősen segíteni kell.

A hivatali fizetések nálunk olyan nyomorúságosak, hogy az ember szégyenli elmondani és az idegen előtt vagy eltagadja, vagy elhazudja az igazságot.

Akárhány béresgazda, uri kocsis, urasági inas és hivatalszolga van olyan, a ki jobban van díjazva, mint nálunk egy kvalifikált tisztviselő. Ez az oka annak, hogy a tisztviselők nagy része nem él, hanem csak nyomorog és a szükség által kényszerítve mellékkeresetek után kapkod.

A város haladása és az életviszonyoknak minden téren való fejlődése egyre több terhet raknak a tisztviselőkre is. Jogos és méltányos tehát, hogy a munkaszaporulat folytán jobban díjazzák őket.

Az a díjazás, a mit ma kapnak a tisztviselők, nem fizetés, hanem szánalmas alalmazna. Nem méltó az sem az elvégzett munkához, sem a város jó hírnevéhez.

A fizetés gunyja a munkának, szégyene a városnak és akadályja a közigazgatás zavartalan menetének.

Ma-már, ha valakitől lelkiismeretes és odaadó munkásságot követelünk, azt meg is kell fizetnünk, mert emberi dolog, hogy a rosszul fizetett munkás nem dolgozik jó kedvvel.

A tisztviselő tudása és munkaképessége éppen olyan tőke, mint a gazdának a föld, az iparosnak a szerszám. Ha megfizetjük a föld termékeit, az ipar produktumait, miért ne fizetnénk meg a szellemi munkát, a mely alapja, mozgatója minden haladásnak.

A tisztviselők számára tisztességes megélhetést kell biztosítanunk, ha azt akarjuk, hogy feladatuknak, munkakörüknek éljenek.

Nálunk azonban ettől még messze vagyunk, olyan messze, hogy alig van város széles Magyarországon, a mely egy sorban állana velünk.

Ezt az állapotot tovább fentartani nem lehet.

Hiszük és elvárjuk, hogy a közgyűlés bölcsesége megtalálja a kibontakozás helyes útját.

... m.

A város téglavetője.

A városi téglavető megvizsgálására kiküldött bizottság kimerítő, alapos és igen tar-

talmas jelentést adott be a héten a tanácshoz a téglavető állapotáról.

A bizottság felsorolva azokat a hiányokat, a melyeket tapasztalt, azt javasolja a tanácsnak, hogy a téglavető adassék ki haszonbérbe. A jelentés szerint a haszonbér 1000 koronában volna megállapítandó, azon kikötéssel, hogy a bérlő közcélokra kedvezményes áron köteles téglát adni. Azt is javasolja a bizottság, hogy a téglavető területe bővítették ki.

Örömmel üdvözljük a bizottság javaslatát, mert a mi nézetünk is az, hogy a cserépvető csak bérbeadás által értékesíthető kellőleg.

Igy meg lesz védve a közönség és a város érdeke egyaránt.

A házi kezeléssel szakítani kell, mert a régi rendszer mellett a cserépvető holt tőke.

KÖZIGAZGATÁS.

A városi főorvos jelentése. Dr. Hetényi Lipót, városi főorvos június havi jelentése a következő érdekesebb adatokat foglalja magában: Az időjárás június hónapban hűvös, esős volt. A közegészségügyi állapot kedvezőtlen volt, mert a kanyaró és a vörheny járványosan uralkodott városunkban. Június hónapban 6 vörheny és 2 kanyaró betegülési eset fordult elő.

Született 25 fiu és 28 leánygyermek, együtt 53.

Meghalt 21 fiu és 19 leánygyermek, együtt 40

Szaporulat 4 fiu, 9 leány.

Halva született 2 fiu, 1 leány.

Házasságra lépett 5 pár.

Veszett eb által megmaratott és a budapesti Pasteur-intézetbe gyógykezelés végett felszállítottatott 10 egyén és pedig: Szoboszlói Julianna 8 éves, Kátai Sándorné Horog Julianna 54 éves, Fehér Róza 7 éves, Fehér Gyula 5 éves, Fehér Lajos 3 éves, Bihari Margit 12 éves, Krecz Mária 13 éves, Bódi Antalné Balogh Fáni 23 éves, Szegedi Margit 2 éves, Pácz Imre 11 éves helybeli lakosok. Orvostörvényszéki, vagy rendőri boncolás nem végeztetett. Szerencsétlen halál nem fordult elő. A piaci élelmiszerek hetenként kétszer vizsgáltattak.

— Az új hidmérleg felállításán már dolgoznak a vásártér mellett. Ez idő szerint az alapozási munkálatok folynak. Az új hidmérleg 1—2 két hét múlva már állani fog.

— A piaci bódékat ki akarja javíttatni a tanács s e végből megbizta Varga Elemér mérnököt, hogy a bódék tetejének kijavításáról készítsen tervet és költségvetést. A bódék tetejének kijavítása a beterjesztett költségvetés szerint 1000 koronába kerülne. Szeretjük hinni, hogy a tanács nem áldoz ennyit azokra a rozott faépítményekre, hanem megtisztítja tőlük a piacot. A bódék kijavítását mi részünkről végzetes hibának tartanánk.

— A város téglavetőjében az új cserépszáritó szín elkészült. A tanács egy bizottságot küldött ki az új épület átvételére.

— Az esküdtek névjegyzéke. Az alispán elrendelte, hogy az esküdtek alapjstromát f. évi szeptember 1-ső napjára, a debreczeni kir. törvényszék elnökéhez okvetlenül beterjessze a hatóság.

— Uj iparosok. Révész Antal a cipészipar, Gutmann Sándor pedig a szatócsipar folytatására nyert a héten engedélyt a városi tanácstól.

— Uj tűzmentes szekrény. A betűgyminiszter elrendelte, hogy a város 60 nap alatt egy tűzmen-

írományszekrényt szerezzen be az anyakönyvi hivatal részére. Ugyanezen rendelettel elutasította a miniszter a városnak e tárgyban beadott felelősségét.

A Kösely medrének kitisztítására vonatkozó mérnöki javaslat a héten érkezett be a városi tanácshoz. A javaslatban részletesen kifejti Varga Elemér mérnök, hogy a Kösely folyó rendezésének kérdése csak úgy oldható meg célszerűen, ha a Kösely eredési pontjától kezdve a Hortobágyba való torkolaltáig tervszerűen kimélyítették, mert más egyéb kitisztítási mód nem felel meg a célnak. E célból azt javasolja a mérnök, hogy a város intézzen feliratot a földmívelésügyi miniszterhez, miszerint utasítsák a kulturmérnökség debreczeni osztálya, hogy a Kösely csatornázási tervét készítse el a szükséges költség-előiránnyal együtt. A költség egy része a minisztertől államsegély alakjában lenne kérendő. Addig is, míg ez megvalósul, kötelezendők lennének a köselymenti lakosok, hogy a nádat a saját területükről gondosan irtják ki. A város tulajdonát képező területekről közmunkával lenne kiirtandó a nád.

Segédjegyzőválasztás. A város képviselőtestülete ma egy hete töltötte be az ujonnan rendszerezett segédjegyzői állást Rásó Gyula kir. tanácsos alispán elnökelete alatt. Erre az állásra egyedül Krisztián Pál pályázott, akit a közgyűlés egyhangúlag meg is választott. A közgyűlés végén Borbély Gábor városi képviselő általános helyeslés közt köszönetet mondott az alispánnak a városunkban való megjelenéséért. Délben bankett volt a Bika vendéglő nagytermében az alispán tiszteletére, a melyen, daczára a nagy munkaidőnek, szép számmal vettek részt a városi képviselők. Pohárköszöntőket mondtak: Soltész László, Rásó Gyula, Kovács Gyula, Fogthúy János. Nagy feltűnést keltett és sok magyarázatra adott okot Rásó Gyula alispánnak az a kijelentése, hogy hivatalos minőségben utoljára van Szoboszlón. Az alispánnak ezt a kijelentését még ma is élénken kommentálják. Mi azonban szeretjük hinni, hogy ez a kijelentés nem válik valóra, mert az alispán távozása vagy nyugalomba vonulása alig pótolható veszteség lenne az egész vármegyére nézve.

Harcz a vendéglői jogért. Szabó Sándor vendéglőst tudvalevőleg 5 kor. pénzbírságra és a vendéglői jog elvesztésére ítélte a városi tanács valami iparügyi kihágás miatt. Szabó Sándor ezt az ítéletet megfeleltette, de az alispán helybenhagyta a tanács határozatát. Legközelebb ezt a másodfoku határozatot is megfeleltette Szabó Sándor.

A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott legközelebb, a melyben meghagyja, hogy az esetre ha a tolyó év második negyedére esedékes adók után tévedésből késedelmi kamatok számítottak volna, ezen kamatok utólag az adótörvényre számolandók el.

A városi tisztviselői kar tegnap délelőtt értekezletet tartott a városháza nagy tanácstermében, a melyen elhatározatott, hogy az egész tisztviselői kar fizetésfelemelése iránt folyamodik a közgyűléshez fizetésfelemelési tervet és a közgyűléshez beadandó kérvény megszerkesztésével Pénztáros István, G. Tóth János és Sággy Ferencz bizattak meg.

H I R E K.

A pápa halála. A katolikus világnak nagy gyászja van. XIII. Leó pápa 94 éves korában hosszú szenvedés után e hó 20-án délután 4 órakor elhalálozott. Az új pápa választása a temetés után e hó végén történik meg a bibornokok által, kiknek száma ez idő szerint 59.

XIII. Leó pápa halála alkalmából gyász-istentisztelet tartatik holnap reggel 9 órakor a helybeli kath. templomban, a melyre a hatóságok is meg vannak hívva.

Lövés az éjszakában. Szép, holdvilágos, csillagos éjszaka volt. A tikkasztó hőség után maga az édes anya föld is csak úgy sugározta ki a meleget. Az akácza lombja sem rezdült s a kemény csizma sarok kopogása élénk viszhangot vert a csendes éjszakában. Ekkor dördült el a héten egy lövés az egyik utcán. Egy bus atyafi dőlt neki a kerítésnek, arczába huzott kalapja alá kíváncsian kandikált a holdvilág s a mint guggoló helyzetben már-már le roskadt, jobb kezében egy pisztoly csöve csillámlott meg. „Mit csinál kend”, rivalt rá a lövés zajára beforduló. Az ember motyog valamit. Egész közel megy hozzá s akkor látja, hogy holt részeg az atyafi. Nagy-

nehezen sikerült azután kitudni, hogy a tanyára indult otthonról s magával vitte a rozsdás pisztolyt is kutyát riasztani. Alaposan leszopta azonban magát utközbén és elkészült, s mikor már-már kimerült, öntudatlanul lőtt egyet, azt híven, hogy a tanyán van s a kutyát riasztja. Egyéb baj nem történt.

A gazda sora. Mindenképen nehéz napjai vannak a gazdának. Drága minden percz a szorgos időben és szükség van minden erős karra. Nagy baj, fennakadás, ha a munkások közül egy is kidől vagy eltávozik, mert nehéz pótolni. A munkás nép pedig fel is használja ezt s már hallottunk panaszt, hogy a hiányzó embert nagyon nehéz pótolni, mert kora reggel az embervásáron számolnak a gazda szorult helyzetére és képtelen napszámberrel állanak elő. Megesett az is, hogy ha hajlandónak mutatkozott a munkás olcsóbbért is elmenni, társai letiltottak, fenyegették. Ugy, hogy a gazda kénytelen volt az utca sarokra egyenként hívni az embereket, egyenként alkudni meg velük s egyenként utasítani a készen álló szekerhez. Mindenesetre célszerű volna e jelenséget a kapitányi hivatalnak megfigyeltetni s ennek eredményéhez képest intézkedni, mert hiszen ez az állapot szociális, tervszerű bérmozgalom, magyarul: sztrájk.

Nagy hőség. Beállott a kánikula a maga türelmetlen melegével, melyre ama bizonyos legöregebb emberek sem emlékeznek. Nálunk árnyékban is 32.4% Reumur szerint a hőség; sőt 20-án 40°-ik szaladt fel a higany s azért nem tovább, mert több fokozat ezen a hőmérőn nem volt. A 21-ik eső kissé lehűtötte a levegőt.

Apa kerestetik. Szegénylős arczca, lesütött szemmel áll meg az asszony a bíró előtt, kihez tanácsot kérni jött. Asszonynak látszik, mert termete ama bibliai áldásos személyre vall, bár keszkenője alul hátul kékszalagra kötve lóg le hajfonata. S elmondja, hogy esett meg a dolog. Cseléd volt, azután az ifju ur, pedig a Pista volt a kedvese, de azért a nyalka finánczkáplár is szemet vetett rá. Tetszik már ismerni az ilyen történetet. „Hát aztán mit akar fordul hozzá a bíró, mikor végig hallgatta az egész történetet. „Az apját keresem” — ugymond a leányzó, „az apját, a ki eltartta a kis jószágot”. Nézze lelkem — mondja mosolyogva a bíró, — hiszen még nincs meg a gyermek, meg azután magának kell tudni, kinél kereskedik. „Igen ám” — válaszol hirtelen az asszony, — de... Tovább nem szól, ugy látzik, elrejtette magát. Majd ismét szóhoz jut, s folytatja: hájssen, ugy gondoltam... majd elhozom akkor a gyermeket, tessék a törvényszéki orvos ural megvizsgáltatni s a kihez hasonlít, az az apja, azt perellem be. Ezzel váltak el is.

Erdészek Szoboszlón. Pethő László erdőfelügyelő, Márton Sándor erdőmester és Asbóth Mihály erdőgondnok pénteken városunkban időztek és megzemlélték az erdőt. Hivatalosan megállapították, hogy a tölgyfákat is pusztítja egy veszedelmes rovar. Az erdészek délben G. Tóth János rendőrkapitány vendégei voltak az erdőn. Az ebédre néhány városi tisztviselő is hivatalos volt. A barátságos ebéd vidám hangulat mellett folyt le és pohárköszöntők is nagy számmal voltak. Az erdészek a délutáni vonattal utaztak el.

A daleylet által rendezendő műkedvelő előadásban a következő szereplők vesznek részt: Hölgyek: Oláh Piroška, Váci Piroška, Tóth Róza, Szabó Lidia, Nagy Vilma, Cseke Lidia, Tene Margit, Vágó Erzsike, Kovács Erzsike, Nagy Julcsa, Lázár Eteleka, Szilágyi Mária, Kovács Mária, Nagy Erzsike, Futó Piroška, Göbölös Erzsike, Borbély Erzsike. F. Tóth Gizella, Ratkai Erzsike, Borbély Piroška, Szabó Ida, Kiss Róza, Szilágyi Mariska. Urak: Káldy János, Schiffer József, Lichtmann Sándor, Kuncze József, Váci Ferencz, Váci Endre, Szűcs Sándor, Boncsér Bertalan, Csajkos Gyula, Vári Sz. Balázs, Pénztáros István, Kusztós, Ferencz, Szabó Károly, Menyhért Ferencz, Kaszás Mihály, Czegléd György, Váci Sándor, Szabó Máté. Az előadandó darab címe: „Két ünnepség”. Az előadás a jövő hónap elején lesz.

Hangverseny a Dréher vendéglőben. Nánassy Géza, a budapesti Vigszínház volt tagja ma este hangversenyt rendez a Dréher-vendéglő nyári helyiségében.

Az építkezések az idén örvendetes lendületet vettek városunkban, s el lehet mondani, hogy városunk gyorsan épül. A piac környékén három igen csinos épületet emelnek az idén. Az is nagy nyereség, hogy a Szabó Albert-féle ház mellett elvonuló

árak az építkezések folytán eltűnt. A Lisszauer-ház melletti zug és csatorna pedig szintén el fog tűnni.

A város jövő évi költségvetését a héten tartogyalta a városi tanács. A költségvetés nemsokára a közgyűlés elé kerül.

Körner Géza r. alkapitány a héten kezdte meg nyolcz napra terjedő szabadságidejét, a melyet a Tátrában utazással fog eltölteni.

Templom—korcsma czímen megirtuk lapunk egyik előző számában, hogy vasárnaponként, az istentiszteletek ideje alatt, türelmetlen orditozás folyik a piac környékén levő korcsmákban. Megnyugvással tapasztaljuk, hogy ez a kegyeletsértő rendtelenség megszűnt, s szívesen ismerjük el, hogy ez rendőrség érdeme.

Egy recitátor-társaság tartott előadást ma egy hete a Bika vendéglő nagytermében. Az előadásnak csekély számu közönsége volt.

Az aratás eredménye általában alig kedvezőtlennek mondható, mert a buza átlag alig fizet többet 7—8 mázsánál. Ez pedig igen kedvezőtlen eredmény. A buza a határ több részén megszorult, s az is nagy baj, hogy az idén a buzából és az árpából nagyon sok elhullott a kedvezőtlen időjárás következtében.

A kaszinó választmánya régen nem tartott már gyűlést, pedig egy néhány új tag érdeklődve várja tagsági felvételi kérelmének elintézését. Intézkedni kellene a választmánynak az iránt is, hogy a kaszinó termei idejében ellátassanak megfelelő szelölőztető készülékkel, mert e nélkül a téli tarthatatlan állapot megint be fog következni.

A város 1904. évi költségvetése aug. 6 ig közszemlére ki van téve a főjegyzői hivatalban.

A Járánybizottság csütörtökön délután gyűlést tartott, mely alkalommal megállapították, hogy a vörheny és kanyarójárvány a város területén megszűnt. A járványbizottság feloszlott és több gyűlést nem tart.

Lapunk mai számából több közlemény térszűke miatt maradt ki.

A Hajdumegyei Takarékpénztár áru és terményraktára augusztus hó elejére teljesen elkészül és át fog adni rendeltetésének. A belső berendezés a földszint kivételével már teljesen készen van. A raktár belsejében 50—100—500 mázsás fülkék állanak készen a beraktározandó termények befogadására. A fülkék elfoglalására vonatkozó előjegyzések már javában folynak, s ugy halljuk, hogy a helybeli gazdaközönség is tekintélyes számmal igénybe fogja venni a közraktárt. Az áruraktár egy egész külön épületben lesz, az irodával és a szolgálakással együtt. Már a személyzet egy része is be van állítva. Raktárnok Holstein Kálmán lett, a ki teljesen megbízható szakember ezen a téren. A közraktárt a Hajdumegyei Takarékpénztár épületével telefon fogja összekötni. A közraktár iránt a vidéken is élénk éreklődés mutatkozik, így például a szovátai gazdák már eddig is sok helyet jegyeztek elő. Készen van a közraktár szabályzata is a dijszabással együtt, a mely teljes tájékozódást nyújt minden érdeklődőnek. A vasuti rakodó vágány már áll a közraktárnak a vasut felüli homlokzata előtt. A közraktár eleje a város felől csinosan fel lesz kerítve és gondoskodva lesz jó hozzájáró kocsiutról.

Uj okmánybélyegek. A pénzügyminiszternek a napokban megjelent rendelete szerint a magyar korona országai területén 1898. évi július hó 1-től forgalomban levő bélyegjegyek helyett 1903. évi október hó 1-től kezdve új bélyegjegyek fognak forgalomba bocsátatni. Az új kiadásu bélyegjegyek 2, 4, 6, 8, 10, 14, 20, 24, 26, 30, 38, 40, 50, 64, 72 fillér, 1 kor. 20 f. 1 k. 26 f. 1 k. 50 f. 1 k. 80 f. 1 k. 88 f. értékűek lesznek. A jelenleg forgalomban levő bélyegjegyek a f. év november hó 1-ével forgalom és érvényen kívül helyeztetnek; 1905. évi január hó 1-től kezdve azonban sem ki nem cseréltetnek, sem értékük meg nem térítetik.

Irigységből. Biró Sándor szoboszlói lakos felében birt egy kis földet özv. Karikánétól. A fáradságos munkát megjutalmazta az Isten, szép termése

igérkezett a felesnek. Ezt irigyelték Karika János és Lajos, az özvegy asszony fiai s uton, utfélen fenyegették Birót, hogy szoros lesz az ut, ha a takaráshoz fog. E napokban betért a feles Karikánéhoz s ekkor egy doronggal úgy csapott jobb karjára Karika Lajos, hogy sipsonttörést okozott s hosszú időre munkaképtelen lett Biró Sándor. A vizsgálat folyamatban van.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő ur!
Felhíborító dolog az, hogy városunkban mennyire el van terjedve a kuruzsolás. A városnak csaknem minden utcáján lakik egy-egy javasasszony, a ki aztán gyógyít betegeket, egészségeseket, sőt talán halottakat is. A boszorkánykonyhák naponként fő a kotyvalék, a betegek pedig egymásnak adják a kilincset. Van olyan kuruzsoló is, a ki ráolvasással gyógyít, mint a hogy a patkányokra szokás ráolvasni.

Ajánlom ezt a hatóság és az orvos urak figyelmébe.

N.

VIDÉKI HIREK

— A debreczeni 39-ik gyalogezred folyó hó 28-án indul el a radna-lippai nagy gyakorlatra. A nagygyakorlatnak szeptember hó közepén lesz vége.

— **Eltűnt cselédeleány.** Takács Hóza debreczeni cselédeleány néhány héttel ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Az a gyanu, hogy a szerencsétlen leány szerelmi bánat következtében öngyilkos lett. A rendőrség ország-szerte körözi az eltűnt leányt.

— **Eltűnt nyomdász-tanuló.** Veres Jenő debreczeni 16 éves nyomdász-tanuló a héten nyomtalanul eltűnt. A rendőrség körözi.

— **A derecskei kir. járásbírósgót** a héten vizsgálta meg Dr. Szűcs Miklós törvényszéki elnök. A vizsgálat 3 napig tartott. Az ügykezelés rendben találtatott.

— **Téglás község vadászati joga** f. hó 26-án d. e. 9 órakor haszonbérbe fog adni nyilvános árverésen, Tégláson a község házában.

— **Csáky Zsigmond gróf,** debreczeni csendőrszárnyparancsnok a héten kezdte meg négy hétre terjedő szabadságidejét. Helyettese Borhy Sándor főhadnagy.

— **Halál a fürdőben.** Aszai János bagaméri lakos a héten a Margit-fürdőben hirtelen rosszul lett és azonnal meghalt. A gőzfürdőben agyszélhűdés érte.

— **Kidőlt katonák.** A 39-ik gyalogezred a héten nagy marsot rendezett Hadháza. Utközben a nagy hőség miatt 10 katona dőlt ki a sorból, a kik most betegen fekszenek.

— **Megüresedett orvosi állás.** Hajduhadház községben a másodorvosi állás megüresedett. Az alispán pályázatot hirdetett az állás betöltésére.

— **Halál veszettség folytán.** Holb Bálint b.-újvárosi lakost néhány nappal ezelőtt megmarta egy kutya, az illető azonban ügyet sem vetett a dologra. A szerencsétlen emberen tegnap kiütött a veszettség, s néhány óra múlva rettenetes kínok közt meghalt.

— **A szocialisták Héderváry ellen.** A debreczeni szocial-demokrata párt ma egy hete népes gyűlést tartott Debreczenben, a melyen a miniszterelnök ellen tüntetett. A szocialisták ország-szerte népgyűléseket rendeznek, hogy tiltakozzanak a miniszterelnök politikai programja ellen.

— **Uj tanítók.** A köznevelési miniszter Lázár Gyulát, Lázár Gyulánét és Badiny Melániát rendes tanítókká nevezte ki a nádudvari állami elemi népiskolához.

Titokzatos gyermekhalál. Erdőháti Andrásné konyári lakos a napokban örizetlenül hagyta egy éves kis leánykáját, míg az aprómarhának reggel enni adott. Mikor a szobába ismét visszatért, akkorra már a gyermek halva volt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a gyermek halálát fulladás okozta. A szerencsétlen anya bánatában megőrült.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Miért vörös a főtt rák?** Kevesen tudják magyarázatát adni annak, miképpen festheti meg a forró

víz a rák testét vörös színűre? Ennek a színváltozásnak az az oka, hogy a ráknak teste kétféle állati festéket: úgynevezett pigment-et tartalmaz. Tudniillik egy piros és egy kékes színűt. E kettőnek a keveréke adja meg azután az élő rák sajátos színét. A meleg hatása alatt a kékes pigment elveszti életképességét és a piros szín diadalmaskodik.

— **A struczgyomru ember.** Iskolás gyermekkorunkból emlékezünk még rá, a mit a struczról tanítónk mondott, hogy ez a követ is megeszi. Nagy csodálkozással hallgattuk s talán eszünkbe sem jutott körülnézve udvarunkon s ha körül is néztünk, elkerülte figyelmünket, hogy ime a kacska is eszik homokot, kisebb kavicsot. Arról azonban, hogy az ember gyomra táplálkozzék ilyen szerves anyagokból, még nem hallottunk, hacsak nem sápkóros leánygyermekről, kik abban az időszakban falról lekapart mezset csömögéznek. A francia orvosi akadémián Meniner párisi orvos olvasta fel egyik klinikán szerzett tapasztalatait s elmondta, hogy egy 22 esztendő fiatal ember epileptikus rohamai miatt panaszkodott. Szabálytalan alakulásokat vettek észre a vizsgálat alkalmával gyomrán s mikor rájöttek, hogy e zavarokat a gyomor okozza: felmettették hasát. Ekkor jöttek rá, hogy a beteg gyomrában 230 gramm súlyú felraktározott s megfeketedett kanál, villa, cukorfogó, tű, késpenge, szarufésű, kulcs stb. tárgyak voltak s ezek okozták az epilepsziát. A legcsodálatosabb a dologban az, hogy a gyomor falán a legesélyesebb sérülés sem látszott. 20 nap múlva gyógyultan távozott el a beteg, a ki beismerte, hogy e tárgyakat 6 hónapon belül nyelte el, így akárván öngyilkos lenni.

— **Természetrizsi kuriózum.** »A tevé nyolcz napig is eldologozhat a nélkül, hogy inna.« mesélte az iszos Kupás gazda a feleségének. »Ez mind semmi felelte a kardos menyecske — én ismerek egy tevét, a ki nyolcz napig tud inni, a nélkül, hogy dolgoznék.«

— **Pertu.** Tányéros a cigány s lökdösik a legények a borraivalót. Az egyik legény odaszól a társának.

— Mennyit hajítottál hé?

— Két pénzt.

— Akkor pertuk vagyunk.

— **A rabok, mint szállómunkások.** A zemplénmegyei gazdasági egyesület feliratára engedte meg az igazságügyminiszter, hogy a sátoralja-ujhelyi törvényszéki fogházban szabadságvesztésre ítélt egyének szállómunkára alkalmaztassanak. Csoportonként, kellő felügyelet mellett, alkalmazzzák is őket. 1 K 20 f. nap-számot kapnak, melyből 1 K élelmük javítására fordítatik, 2 fillért pedig takarékpénztárba helyeznek el. Fegyelmi eset elő nem fordult s a rabok egészsége is kifogástalan. A múlt évben 230 rabot alkalmaztak így a hegyaljai szállóbirtokok s a tél folyamán szaktanító oktatta őket a szállókezelésben. A rabnapszám igénybevételét az a körülmény tette indokoltá, hogy a munkaerő Zemplénvármegyéből rohamosan Amerikába vándorolt.

Kalászkok.

Összegyűjtötte: Zéró.

Elátkozott csak az lehet, kinek végzete vágycsak teremt lelkébe s hozzá tehetetlenségét.

Az asszonynak csak egy birtoka van: a fájdalom, de ez az övé, ezt nem osztja senkivel.

Nincs fájdalmasabb dolog e világon, mint kijózanodni.

A szerelem nem más, mint összege azon reményeknek, melyeket egy személy birtokával összekötünk.

A szerelem költészet, mely eltűnik, vagy hazugság, melyet végre felfedezünk; de soha sem való. Az a balgatag, ki érte valamit tesz, vagy elhagy.

Ki nem szenvedett, nem tudja, mi kevés kell, hogy magunkat boldognak érezzük.

Egy anya keblében oly örömek és fájdalmak rejlenek, mikről férfinak tiszta fogalma nem volt s miknek kimondására a természet az asszonynak is csak könyveket adott.

báró Eötvös J.

A szenvedélyben nincs megállapodás. Az csak előre mehet, nem hátra.

A nemes és igaz szívek mindenkiről legutoljára teszik fel a rosztat. Csupán önmagát bélyegzi meg az, a ki mindenben büntetést lát, büntetést keres.

ifj. Abrányi K.

Közgazdaság.

A tökkáposzta télre.

A tököt egészben, zöld állapotban is el lehet tenni télre és eltart az karácsonyon túl is, ha meg nem ütődött, vagy egyébként nem hibás példányokat választottunk, ha lemetészkor arra ügyeltünk, hogy a tökön a szár egy darabka indával is maradjon. Deszkára lefektetve, száraz, fagymentes helyen tartjuk. De eltehetjük a tököt káposzta képpen is. Keményebb husu tököt meggyalulunk és jól besózzuk. Egy óra múlva a sóléből kezeink közt kinyomkodva üvegekbe, vagy zománczozott cserépedénybe, fazékba tömötten berakjuk és hideg borecczettel vagy gyengébb, felhígított eczettel annyira leöntjük, hogy az eczet egy-két ujjnyira a káposztát ellepje. Azután fölolvastott zsirt töltünk az eczetre és ha az megkeményedett, az üveget marhahólyaggal gondosan lekötjük és hűvös, száraz helyen tartjuk. Használat előtt a káposztát előbb vízben kimossuk, hogy ne legyen igen savanyu. Meleg eczettel való leöntést is ajánlanak, de attól a tök meglágyul, esetleg elromlik.

Piaczi árak.

1903. július 19.

buza	—	—	—	—	6.40	—	6.70
kétszeres	—	—	—	—	5.90	—	6.20
rozs	—	—	—	—	5.50	—	5.70
árpa	—	—	—	—	5.40	—	5.50
zab	—	—	—	—	6.20	—	6.30
tengeri	—	—	—	—	6.60	—	6.90

Szerkesztői üzenetek

K. V. A magyar képviselőház tagjainak száma ez időszerint 453. Ebből Kossuth-párti 89, Ugronpárti 10, néppárti 21, pártionkivüli 14, szász nemzeti-ségű 13, horvát 40, kormánypárti 266.

Panaszos. A járásbírósgóhoz tartozik; minden hét hétfő, szerda és péntek napján délelőtt szóbeli panaszokat vesznek fel; forduljon oda egész bátran.

Jegyespár. Megállapodás szerint.

Sajtóhiba. Megtörtént, de másokkal is megtörténik s ez is vigasztalás. Lásza, egyik világlapunkban olvastuk a minapában, hogy S. J. albiró nőül vette André Gyula özvegyét, báró Lippe Kálmánt.

F. M. Nádudvar. Nem közölhető.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Fehér Gábor.

Karórendelés.

A kik az őszre jó és olcsó szőlőkarókat akarnak rendelni, jelentkezzenek minél hamarabb Fehér Gábor községi bíró urnál. Rendelések Kabáról, Szovátról, Nádudvarról és Földesről is elfogadhatnak.

— Fekete Jakab uri divat-, kalap-, és fehérmű üzlete Debreczenben. Ajánlja a legszébb nyári újdonságait a legnagyobb választékban feltűnő olcsó árak mellett, u. m. francia batiszt és zephir, tennis, turista és divat ingek, tennis övek. Tollkőnyű férfi fiú és gyermek szalma és posztókalapok, valódi angol férfikalapok 1 frt. 20 krtól feljebb. Gyermek matrózinge és rövid harisnyák, férfi kötött harisnyák. Legszebb nyakkendők 1 koronától feljebb, gallérok és színes kiegészítők, kizárólag budapesti férficzipők. Szabadalmazott Fricb féle patent alsónadrág egyedüli főraktára. Utazó bőröndök és kézi táskák.

Reich Sámuelnél egy négy szobából és melléképületekből álló lakás kiadó, vagy eladó. Ugyanott egy bolt üzlet-helyiségnek kiadó.

Pásztor Gyula és Társa

Telefon 271. vaskereskedése Telefon 271.
Debreczen, Csapó-u., Bankház.

Ajánljuk rendkívül dusan berendezett vaskereskedésünket a n. é. közönség becses figyelmébe, a hol minden e szakmába tartozó árukon kívül bevezettük s állandóan raktáron tartjuk a legjobb új szabadalmazott

Jégszekrényeket a mit hallatlan olcsó árakban árusítunk el, továbbá: Debreczen és Hajdumegye részére kizárólagos elárúsítását nyertük meg a világhírű

törökkaszáknak,

melynek mindegyikét jótállás mellett akár tíz darabig is visszaveszszük.

Permetezőket minden fajtól részletfizetésre is egy évi felelősség mellett adunk.

Külön felhívjuk a t. földbirtokosok és gépész urak szíves figyelmét angol gépszijainkra, valamint mindenféle gépfelszerelésinkre, u. m.: olasz kender, csepük, asbest pakolások, gummi-gyűrűk, vízjelző üvegek stb. stb. a legolcsóbb napi árakon.

Ezen tényekkel ismét igazolni kívánjuk ama törekvésünket, hogy t. vevőinknek lehetővé akarjuk tenni nálunk bizalmas beszerzési forrást nyerhetni.

Kérjük a t. közönséget bizalommal hozzánk fordulni, ígérve, hogy mindenkor pontos és lelkiismeretes kiszolgálásban fogjuk részesíteni. Maradunk teljes tisztelettel

Pásztor Gyula és Társa.

Piros sertéspor.

Ezen sertéspor több mint 20 évi tapasztalatom után a **legjobb** bizonyult.

Szolgálatot vélek teljesíteni, midőn ezt a tisztelt gazdaközönség szíves figyelmébe ajánlom. **Dögvész** esetén, mint igen kitűnő óvszer alkalmas, mely megmenti a sertést az elhullástól. — Hízóknak az étvágyát meghozza. Ki egyszer próbát tesz, mint kitűnő gyógyszert, nem fogja házában nélkülözhetni.

Használati utasítás: Egészséges állatoknak kétszer hetenkint, 3—4 hónapos malacnak egy kávéskanállal naponta, kis malacoknak ennek felét, 4-től 8 hónaposig másfél kávés, s egy évestől kezdve pedig 1 evő kanállal naponta a moslékba ugyanannyi lágysóval.

Kapható 40, 80 filléres, 1 K. 60 fill. és 3 koronás csomagokban

Mészáros Zsigmond

gyógyszerész «Gondviseléshez» címzett gyógyszer-tartaraban
Hajduszoboszlón

Könyvnyomdai munkát

gyorsan, izlésesen és jutányos áron készít

Plón Gyula

Hajduszoboszlón.

Kereskedelmi tanintézet Debreczenben.

Tagozatai.

a) Felső kereskedelmi iskola. Felvesz oly tanulókat, a kik a polgáriiskola, gymnasium vagy reáliskola negyedik osztályát sikerrel végezték. Végzett növendékei előkelő áruüzletekben, bankokban, biztosító intézetekben gyári vállalatoknál, a közigazgatási pénztári és számvevői szakában találnak alkalmazást és az egyévi önkéntes hadi szolgálatra jogosultak. Az évi tandíj 200 kor. Jó előmenetelű szegénysorsu tanulók, tandíjelengedésben részesülnek vagy alapítványi helyet nyerhetnek.

b) Női kereskedelmi tanfolyam. Felvételük oly leány növendékek, a kik a polgári leányiskola negyedik osztályát elvégezték, vagy a kik másfelől előképzettségüket sikeres felvételi vizsgálattal igazolják. A tanfolyam tartama egy év. Végzett növendékei áruüzletekben, pénz- és biztosító intézetekben stb. nyerhetnek alkalmazást. Tandíj egész évre 100 kor. felvételi díj 6 kor. Jelentkezhetni aug. hó 12-ig. A jelentkezésnél felvételi díj és első havi tandíj fejében 16 kor. fizetendő.

Mindkét tagozatban a **tanév szeptember 1-én kezdődik.** A szülőknek az igazgatóság szívesen nyújt segédkezel, hogy gyermekeik tisztességes és megbízható családnál jutányos ellátást nyerjenek. Levélbeli megkeresésre értesítőt küld és készséggel nyújt felvilágosítást

Szojka Gyula, igazgató.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(száját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. hadsereg, vasutak, ipar, bánya és gyári társulatok építési vállalatok, építómesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mélyben feloldhatók száraz állapotban poralakban és 46 különböző mintában külön-külön 16 krtól fölfelé szállíthatók és a mi a festékek tisztaságát és tartasságát illeti, azonos az olajfestékek 200 koronára jutó utasítások kimutatásáért. Mintakártye, ugyancsak utasítás kívánatra legyen bérmentve.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

»HERCULES« folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.
Szőlő és gyümölcs-szűző és bogyómorzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcsörölők, aszaló készülékek gyümölcs és fűzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó-gépek, legújabb szerkezetű szab. önműködő »SYPHONIA« fa- és szőlővessző permetező, a szegecs és tormáncs, valamint a vértelű kiirtására; szőlőekék.

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfart Ph. és Társa

„Agricola“ (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

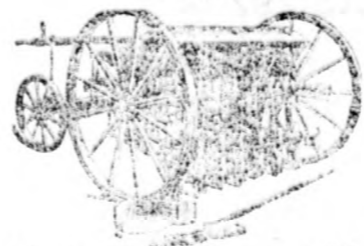
Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltókerekek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és arató-gereblyék, szénaforgatók, széna- és szalmaprések kézi használatra kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek, boro nátkban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak

Mayfart Ph. és Társa

gazdasági gépgyára, vasöntődéje és ekegyára

BÉCS, II/1., Taborstrasse, 71.

Kitüntetve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb, az összes nagyobb kiállításokon. Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

Ferencz József keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű, természetes hashajtószer.

Plón Gy. Hajduszoboszló.